

Carl Mirra

Tankar om en tanklös bok om kriget i Ukraina

Ur *Europe Sans Frontières*, 1 juli 2023 och *New Politics* *

Introduktion

Okunniga skrivelser om Ukraina-konflikten från pro-ryskt håll är förvånansvärt vanliga. De utgår inte från det verkliga historiska händelseförloppet, utan från det ryska narrativet, där exempelvis Majdanupproret 2014 framställs som en USA-styrd nazistisk statskupp. Bevisen för en sådan tolkning är i stort sett obefintliga. Vid närmare granskning visar det sig att man utnyttjar tvivelaktiga uppgifter, som – om de inte är rent felaktiga – har ryckts ur sitt sammanhang och tolkats tendentiöst och där konspirationstänkande tillgrips för att täppa till de många faktamässiga luckorna.**

Olika aspekter av det slaget av historieskrivning har redan tidigare behandlats av Marxist-arkivet (se lästipsen efter artikeln).

Utgångspunkten för föreliggande artikel är en bok som är ett åskådligt exempel på detta fenomen: *The War in Ukraine: Making Sense of a Senseless Conflict*, som är skriven av Medea Benjamin, Nicolas J S Davies m fl, och publicerades 2022 i New York.

Artikelförfattaren Carl Mirra*** påvisar hur dåligt underbyggd boken är faktamässigt. Ibland är det närmast pinsamt när bokförfattarna försöker underbygga sin redogörelse med fakta som vid närmare granskning i själva verket visar sig motsäga deras tolkning.

De vrångbilder av verkligheten som Mirra påvisar är inte unika för Benjamin/Davies utan förekommer ymnigt i pro-ryska sammanhang och därför kan Mirras artikel även läsas som en uppgörelse med andra Putinkramare som ofta använder sig av varianter av samma argument.

För en annan recension av denna bok, se David Finkel, [Making Sense of a Senseless Conflict in Ukraine?](#)

Martin F

I samband med att jag i juli 2022 höll på med muntliga intervjuer om historien i Ukraina träffade jag 73-åriga Zoya Apostoljuk i hennes hem i Irpin. Den älskvärda damen, som gick med käpp, var tvungen att ta sig över högar av bråte för att ta sig in i sin bostad som blivit förstörd av ryskt artilleri. Hon berättade hur ryska stridsvagnar satte skräck i hennes hemstad och grannstäderna Butja och Hostomel. Irpin ligger en kort resa med bil från huvudstaden Kyiv, som Ryssland försökte erövra i februari/mars 2022, något som misslyckades delvis på grund av de modiga, okuvliga invånarna i dessa orter.¹ Zoya var samlad under vårt samtal. Men hon började gråta vid tanken på att hon och hennes grannar av sina ryska vänner blivit kallad "Banderiter" [Nazister].

* <https://europe-solidaire.org/spip.php?article67463> resp. <https://newpol.org/review/the-war-in-ukraine/>

** Detta gäller t ex den till svenska översatta boken *Operation Z* av Jacques Baud. Dess framställning av kriget och dess olika skeden är tendentiös och faktamässigt mycket tunn. Om detta se [Strålkastarljus på putinkramaren Jacques Baud](#). Det gäller även Bauds redogörelse för Majdanupproret, som det kan finnas anledning att komma tillbaka senare.

*** Carl Mirra är professor i filosofi vid Adelphi University i New York. Han är också engagerad när det gäller Ukraina och medverkar i tidskriften *Ukraine Analytica*. Se t ex hans artikel i tidskriftens aprilnummer: <https://ukraine-analytica.org/we-are-interfering-the-information-war-from-nato-encirclement-to-a-coup-detat/>

¹ Se även Jetjenija Podovna, *Heroic Cities of Bucha, Irpin, Hostomel*, Charkiv, Folio 2023

Det stod genast klart att Zoya inte var någon från extremhögern. Hennes släktingar var offer för rysk desinformation. Och som vi kommer att se finns liknande desinformation i Medea Benjamins och Nicolas J S Davies nyutkomna bok *War in Ukraine: Making Sense of a Senseless Conflict*. Där används ord som ”nynazister”, ”högnationalister”, ”extremhöger” och ”nyfascister” för att beskriva ukrainsk politik minst 51 gånger i en bok på 182 sidor, i genomsnitt en gång var tredje och en halv sida. *Högra Sektorn* och *Svoboda* nämns minst 25 gånger. Det enda politiska parti som nämns i övrigt är *Folkets tjänare*, som både är namnet på Zelenskyjs tv-serie* och hans politiska parti. Att i hela boken ge extremhögern så stort utrymme förvränger den historiska sanningen och uttrycker författarnas benägenhet att ersätta nyanterad analys med karikatyr.

Ett annat sätt som författarna förvanskar historien på, är det häpnadsväckande påståendet att USA, Storbritannien och Östeuropa är de ”mest hårdnackade förespråkarna för Ukrainas icke förhandlingsbara – men *icke existerande territoriella integritet*”(s. 179, min kurs.). Att beteckna Ukrainas territoriella integritet som icke existerande är att göra sig till talesman för en av Rysslands värsta imperiedrömmar. I december 1991 röstade över 92 procent av ukrainarna för självständighet, däribland kring 80 procent i Lugansk och Donetsk och 54 procent på Krim.² Ryssland är också en av undertecknarna av Budapestuppgörelsen från 1994 då Ukraina överlämnade sin kärnvapenarsenal i utbyte mot garantier för tryggheten av dess internationellt erkända territoriella integritet.

Metodologi eller USA-centrerad polemik och försvarstal för Ryssland?

Påståendena att Ukraina domineras av nazister och att dess territoriella integritet inte existerar visar att denna bok inte bara saknar kunskap om området och stämningarna där, utan att den – medvetet eller inte – tar ställning för rysk desinformation.

Boken struntar nästan helt i allt som har att göra med nyanserna i den regionala geopolitiska dynamiken. Författarna redovisar inte någon metodologisk ansats eller något begreppsmässigt ramverk, vilket gör att de blottar sig för anklagelsen om att de har författat en polemik som de försökt framställa som ett objektivet ”letande efter sanningen” i den ”strida propagandastrommen” för att ”hjälpa Ukrainas folk att återställa freden i sitt land och sin tillvaro” (sid. 13). Få ukrainare kommer att hitta någon tröst i Benjamins och Davies framställning av Ukraina som dominerat av högerextremister, i avsaknad av territoriellt existensberättigande, och med en befolkning som ”ofrivilligt hamnat i en total storm” där Ryssland och Väst står mot varandra.

Författarnas USA-centrerade ramverk sätter USA:s strategi framför all detaljanalys av de ukrainsk-ryska relationerna. Benjamin och Davies blundar för Moskvas planer på att återerövra territorium och håller ogenerat ett försvarstal för den ryska imperialismen. Trots upprepade påståenden att Rysslands invasion var illegal och ”oförsvarbar”, är det som följer i praktiken ett försvar för Moskva. ”Vi håller inte med om att Putin använde Nato som en förevändning för sina imperieplaner ... Utan Natos utvidgning mot Rysslands gränser och dess historia av aggression betvivlar vi att Ryssland skulle ha invaderat Ukraina.” (sid. 99) Här har vi vad rättsligt sakkunniga brukar kalla för en provokationsdoktrin eller ”att anföra en provokation” i syfte att få strafflindring.³ Den går ut på att en annan parts (offrets) miss-

* Två säsonger av denna TV-serie finns på SvtPlay: <https://www.svtplay.se/folkets-tjanare>

² C Lapytjak, ”Independence”, *The Ukrainian Weekly*, 8 december 1991.

³ Provokationsdoktrinen härstammar från 1100-talet och en majoritet av USA:s delstater har en gemensam rättsdoktrin om provokation. Kommentatorer som framställa Rysslands illegala invasion som en reaktion på ett existentiellt hot från Nato är endera ohederliga om sina egna motiv eller ignorerar de logiska konsekvenserna av sina argument. M Berman, ”[Provocation as Partial Justification and Partial Excuse](https://www.lawreform.ie/fileupload/consultation_papers/cp27.htm)”, *Faculty Scholarship at Penn Carey Law* (2011). [Se uppsatsen https://www.lawreform.ie/fileupload/consultation_papers/cp27.htm för en utförlig redogörelse för ”provokationsdoktrinen”.]

gärningar får tjäna som delvis ursäkt för eller som ett rättfärdigande av en aggressiv handling, i bemärkelsen att det minskar förövarens moraliska och rättsliga ansvar. Det går ut på att förövarens övergrepp i någon mån var nödvändigt. Benjamin och Davies försöker gardera sig mot den känsliga frågan att deras argument blir till ett försvarstal för Ryssland. Katrina vanden Heuvel [chefredaktör för den vänsterinriktade veckotidningen *The Nation*, ö.a.], som har bidragit med ett förord till boken, skriver att hon, författarna och andra som hävdar att Nato varit "en utlösande faktor" för den ryska invasionen nu blivit offer, "marginaliserade, förtalade, rent av demoniserade".

Att anföra att man angrips för att inta en viss ståndpunkt är inget försvar mot att man har anklagats för att ha hittat på ursäkter för Ryssland. Det enda förtydligande som erbjuds är att argumentet om den partiella provokationen i stället bygger på "insiktsfull analys". Vad består då denna insiktsfulla analys av? Vilken förklaringsmodell används för att göra en distinktion mellan "insiktsfull analys" och ett rättfärdigande av invasionen? Vad skiljer denna "insiktsfulla analys" från att hävda att invasionen delvis kan ha provocerats fram? Den enda "förklaring" som ges är en not med citat från en föreläsning av John Mearsheimer, ledande företrädare för den sk "realistiska" skolan inom internationell politik. Där heter det att USA "principiellt bär ansvaret för krisen i Ukraina" och utgör "ett existentiellt hot" mot Ryssland. Benjamin och Davies påstår också att USA och Nato varit "drivande" i den "mer allmänna geopolitiska konflikten". (sid. 19) Att påstå att en part "varit drivande" bakom konflikten och citera Mearsheimers bedömning att Washington bär störst skuld för krisen är att ägna sig åt rättfärdigande. Ingenstans klargör författarna hur en part både kan vara "huvudorsak" till en händelse och samtidigt inte vara skyldig till det som hänt. I det avseendet verkar boken sakna klarhet beträffande sin målsättning.

Kort sagt är denna bok inte någon "insiktsfull analys" byggd på en konsekvent metodologi. Den saknar nyanserade formuleringar, innehåller påståenden ryckta ur sitt sammanhang och använder sig av svepande generaliseringar. Tre större tematiska luckor reducerar bokens trovärdighet. De består i att ukrainska politikernas och medborgares roll undergrävs av nazistiska extremisters enorma inflytande, att Ukrainas folk blir till "omedvetna" schackpjäser i rivaliteten mellan supermakter, och att Ukrainas territoriella integritet går att ifrågasätta. Boken är inte något exempel på seriös forskning och experter på regionen kommer sannolikt att betrakta den som ytlig.

Resten av denna recension kommer att ägna sig åt några av de "huvudfrågor" som Benjamin och Davies ger sig ut för att vilja klargöra. Utrymmet medger inte någon grundlig genomgång av den stora mängd felaktigheter som återfinns i boken.

Vad hände 2014?

Bland de komplexa händelserna 2013-2014 hittar vi en folklig resning, känd som Majdanrevolutionen eller Världighetens revolution. Den ledde till att Ukrainas president Viktor Janukovitj störtades, Ryssland annekterade Krim och Moskva inledde öppen krigföring i Donbas.

Benjamins och Davies skildring av Majdan är ett exempel på karikatyrer som har ryckts ur sitt sammanhang. De hävdar att extremhögerens *Svoboda* "hade en ledande roll i Majdanprotesterna och störtandet av Janukovitjs regering" (sid. 30). Medan "en bred rörelse" som samlade upp till 800 000 människor demonstrerade på Majdan, var det Oleh Tjagnibok, *Svobodas* ledare, som "utropade att en revolution pågick" (sid. 33). Och "i själva verket var det främst den ukrainska extremhögeren som låg bakom kuppen mot Janukovitj, och maktskiftet i Kyiv var ingen revolution", utan bara en rotation bland oligarkerna (sid. 43).

Särskilt intressant är att Benjamin och Davies, självutnämnda progressiva, inte gör något försök att närmare undersöka de olika perspektiv som fanns på Majdan, framför allt den roll vänsterrörelser spelade. Det var mycket riktigt en massrörelse mot Janukovitjs korrupcion och militariserade polisvåld. Regimens våldsamma attack på demonstranterna fick föräldrar, gymnastiser, hela familjer och vanligt folk att samlas kring parollen, ”Vi tänker skydda våra barn”. En viktig etnografisk studie av Majdan noterar att det var Janukovitjs auktoritära styre och brutalitet som fick folk att ansluta sig till Majdan ”och föra in vänsteridéer i protesternas förgrund, där de accepterades och rent av omfattades av en betydande majoritet av demonstranterna”.⁴ Vänstergrupper utmanade inte bara Janukovitjs korrupta regim, utan också mer allmänt den ojämlika fördelningen av rikedomar. Man debatterade också huruvida den önskvärda överenskommelsen med EU skulle leda till någon ekonomisk frigörelse. I själva verket uttryckte progressiva krafter att ”det är vi som ger innehåll åt Majdan!” När Benjamin och Davies fokuserar sin framställning av Majdan på högerpersoner (eller på att Washington drog i trådarna) ignorerar de inte bara de vänsterkrafter, som försökte framhäva sitt eget ”innehåll”, utan minimerar också att hundratusentals personer visade sin avsmak för Janukovitjs styre.

Trots våldet var Majdan också, för att tala med forskaren Jaroslav Hrytsak, ”fyllt av kärlek”, ”en revolution med mänskligt ansikte”. Benjamin och Davies förefaller oförmögna att blicka in i ukrainarnas ansikten och granska ”innehållet” i Majdan, de lyckas inte ens nämna att den kallades Världens revolution. Deras framställning presenterar i stället ett hopkok av ovärdiga extremister, ”fotsoldater” som bar facklor och hyllade Stepan Bandera. Därigenom berövas Majdan sin värdighet, en värdighet kopplad till djupare värden som var rotade i en önskan om att äntligen upprätta ett mer demokratiskt samhälle fritt från det kvardröjande fatalistiska, klenetrogna sovjetiska tänkandet. I sitt arbete med *Nestorivska groupa* (Nestorgruppen) konstaterade Hrytsak att revolutionen var ”nära förestående” på våren 2013, delvis baserat på att *World Values Survey* pekat på att det skett en förändring av ukrainska tankesätt. Enligt undersökningen var tolerans mot andra ”högprioriterat”, och det ”växte fram krav på att få vara med när beslut fattades inom ekonomi och politik”. Sociologen Victoria Bryndzas konstaterande att Majdan ”har förändrat oss” bidrar med ytterligare komplicerande aspekter på denna nya värdeinriktning.⁵ Hos en ny generation började fatalismen ge vika för en mer engagerad, demokratisk inriktning. Kriget innebär förstås ett hinder för denna förändring eftersom det sätter frågan om överlevnad och hur man ska förhålla sig till hot i förgrunden.

Men, *Den Nya Ukrainska Skolan*, som fastlägger principerna för utbildningsreformen i landet, kompletterar och utvidgar de värderingar som Benjamin och Davies inte bryr sig om när det gäller Majdan och det ukrainska civilsamhället. Den officiella utbildningsreformen strävar efter en ”partnerskapets pedagogik” i syfte att skapa tillit mellan lärare, studenter och föräldrar där skolorna organiseras kring respekt för mänskliga rättigheter och demokrati. När Benjamin och Davies betraktar det ukrainska samhället genom en lins där extremhögern blir drivande i politiken skymmer man denna demokratiseringsprocess. Att Benjamin och Davies ger så stort utrymme åt aktivister inom extremhögern riskerar att rättfärdiga Rysslands version om ett Ukraina i behov av ”avnazifiering”, en version som bidrar till den pågående konflikten. Det är förvånande att de fredssinnade författarna missar tillfället att belysa de demokratiska rörelser inom Majdan som strävade efter ett mer jämlikt och harmoniskt samhälle.

⁴ M. Shore, *The Ukrainian Night: An Intimate History of Revolution* (Yale Univ. Press, 2017), p. 42; E. Channell-Justice, *Without the State: Self-Organization and Political Activism in Ukraine* (Univ. of Toronto Press, 2022), s. 6-7, 113-114..

⁵ ”[Jaroslav Hrytsak: The sacrifices of the Maidan wouldn't have happened if people hadn't been full of love](#)”, Ukrainian Catholic University, 18 februari 2022; ”[Inglehart and Welzel Cultural Map](#)”, i Y Hrytsak, ”The Postcolonial is not Enough”, *Slavic Review*, vol. 74, n° 4, winter 2015, sid. 736; V Bryndza, ”[Maidan: Has something changed or not?](#)”, *Pravda*, 30 november 2015.

Var det en kupp?

Något liknande gäller också skildringen av hur Janukovitj störtades. Vi måste hålla i minnet att protesterna fick sin energi av att Janukovitj i november 2013 hoppade av från associationsavtalet med EU på grund av att Ryssland tryckte på för att få honom att gå med i den Eurasiatiska tullunionen. Hans hårdhänta agerande mot demonstranterna fick till sist stora delar av befolkningen att kräva att han skulle bort. Än en gång bortser Benjamin och Davies från vad miljoner ukrainare ville för att i stället rikta uppmärksamheten på hur företrädare för USA ska ha orkestrerat och iscensatt en kupp.

Beviset för denna kupp, får vi veta, är ett uppsnappat telefonsamtal mellan USA:s dåvarande biträdande utrikesminister Victoria Nuland och USA:s ambassadör i Ukraina, Geoffrey Platt. Nuland ”var starkt involverad i kuppen mot Janukovitj” (sid. 71). Det var märkligt, anser författarna, att deras komplott för ”regimförändring” också inbegrep dåvarande vicepresidenten Biden, vars agerande ”bakom scenen” förblir ”oförklarad till stora delar”. Men det förekom ingen hemlig operation, inte heller var det något speciellt med att Nuland nämnde Biden under samtalet. Hans mellanhavanden med Janukovitj hade öppet tillkännagetts av USA:s regering och omtalats i internationell nyhetsrapportering i månader. Benjamin och Davies målar upp en bild av att det hade inletts en hemlig dolkstötsoperation under telefonsamtalet. Men innehållet i samtalet återspeglade bara välkända, offentliggjorda händelser vid den aktuella tidpunkten.

Det uppsnappade telefonsamtalet mellan Nuland och Platt handlade om stöd till Jatsenjuk som premiärminister och vid en första anblick kan det förefalla suspekt. Men en närmare granskning av tidslinjen skingrar mytbildningen. För det första var Jatsenjuk en av tre oppositionsledare som i månader hade förhandlat med Janukovitj och därför var det inget sensationellt i att hans namn förekom under telefonsamtalet. Telefonsamtalet skedde den 27 januari. Några dagar tidigare – innan Nuland ringt – hade *Janukovitj* redan föreslagit att Jatsenjuk skulle bli hans premiärminister. Den överenskommelsen bekräftades under nattliga förhandlingar den 20-21 februari i närvaro av Frankrikes, Tysklands och Polens utrikesministrar samt en representant för Ryssland. President Obama ringde också mycket riktigt Putin senare den 21 februari (precis som Janukovitj under de förhandlingar som ledde till att Jatsenjuk skulle utses till premiärminister) och den ryske ledaren gick med på att ”samarbeta med oppositionen”. En överenskommelse ska ha nåtts där Obama gick med på att hålla tillbaka demonstranterna i Kyiv, medan Putin skulle övertala Janukovitj att dra tillbaka polisstyrkorna. Putin påstår att Obama svek honom och på något sätt ”tillät” demonstranterna att störta Janukovitj, men medger också att han själv inte hållit sin del av uppgörelsen.⁶ ”Jag sa till [Janukovitj] att inte dra tillbaka säkerhetsstyrkorna”, men det gjorde han ändå och flydde, enligt Putin.⁷ Sanningen är att ett stort antal politiker och poliser från Janukovitjs Regionernas parti började hoppa av. Den verkliga orsaken till att Janukovitj föll var givetvis de omfattande protesterna mot hans korruption, repressiva lagar och polisvåld, inte bara på Majdan utan även i öster, inklusive, vilket kommer att framgå, bland en del separatister. Redan månader innan Janukovitj flydde hade klistermärken satts upp runt om på Majdan med texten, ”Jag tänker inte ge mig av förrän Janukovitj avgått”. ”Det enda som skulle kunna stoppa proteströrelsen är att parlamentet upplöstes” heter det i en av deltagarnas dagboksanteckningar torsdags den 20 februari, vilket avspeglar de politiska stämningarna vid den tidpunkten.⁸

⁶ ”[Telephone Conversation with US President Barack Obama](#)”, 22 februari 2014 (från kremlin.ru); S Plochy, *Det rysk-ukrainska kriget: historiens återkomst* (Avsnittet ”Den europeiska värdighetsrevolutionen”).

⁷ Intervju med Putin i filmen [Crimea: The Way Home](#) utlagd av ryska ambassaden.

⁸ Channell-Justice, *a.a.*, sid. 115; A Kurkov, *Ukraine Diaries: Dispatches from Kiev*, Penguin 2014, sid. 123.

Ett policydokument från Kreml sommaren 2013, ett bra tag innan de första demonstranterna kom till Majdan, erkände de politiska stämningar som rådde mot Janukovitj. ”En överväldigande majoritet av väljarna är negativt inställda till Janukovitj och det kommer att bli ytterst svårt för honom att behålla makten”, hette det i dokumentet. Vidare sades att Janukovitj ”ökar på de antiryska stämningarna” och därmed ”kan vi bara vänta oss att den nuvarande regimen faller samman och vara beredda på nästa ’orangea’ kupp”. De åtgärder som förordades gick ut på att intensifiera ”det allmänna trycket” på Janukovitj genom att påverka tv-chefer, parlament, prästerskapet och vetenskapliga och kulturella kretsar, ”utan att låta det framstå som att Moskva ligger bakom”. De som ”kan stå för denna sociopolitiska struktur är regionala ledare i södra och östra Ukraina”.⁹

Benjamin och Davies råkar också likställa Nuland och Sergej Glazjev med varandra. De båda sägs ha avslöjat Washingtons finansiering av oppositionen i Ukraina (sid. 38). Det är verkligen ironiskt att de missar att Glazjev även stått i centrum för ett läckt telefonsamtal. Glazjev är en f d rysk parlamentsledamot för det nationalistiska Rodinapartiet och var rådgivare till Putin mellan 2012 och 2019. Glazjev-läckorna och uppgifter från ”separatisthåll” visar att presidentrådgivaren finansierade pro-ryska separatister och eldade på protester i södra och östra Ukraina. Andra läckor anger att Glazjev var med om att utforma det ovan nämnda policydokumentet. I det läckta samtalet uppmanar Glazjev en nybildad separatistgrupp, där personer från den nynazistiska Slavoniska enhetsgruppen ingick, att inta regeringsbyggnaderna för ”ni kommer att få stöd”.¹⁰

Bland dem som Moskva uppmuntrade fanns Pavel Gubarev, som snart skulle bli guvernör i Folkrepubliken Donetsk (DPR). Och betänk då att det var Gubarev som attackerade Janukovitj för att vara ”avskydd och föraktad inte bara i västra Ukraina, utan även i sydöst”.

Benjamin och Davies ser däremot bara amerikanskt inflytande och högerextremister i sin USA-centrerade analys av ”kuppen” och bortser därmed från de komplexa faktorer som ledde till att Janukovitj föll. Inget sägs om missnöjet bland arbetarna i öster och de stora protesterna i Ukraina långt innan Majdan, och heller inget om att även ryssarna erkänt sådana realiteter.

De förenklar också orsakerna till kriget. Gubarev sade att ”bara en handfull soldater” fanns tillgängliga i mars 2014. ”Vi insåg inte att vi behövde agera som om det var krig”, fortsatte han. I detta osäkra läge fick Gubarev ett telefonsamtal från Glazjev, och av denne fick han veta att ”han stödde vårt agerande i den antifascistiska kampen”. Det ”gav mig ny styrka” och Gubarev var nu redo att agera som om det var krig.

”Varför startade ett inbördeskrig i östra Ukraina 2014?”

Att Ryssland före kriget hade infiltrerat ”separatistiska” grupper var en bidragande faktor till kriget 2014. Det framgår av Glazjevbanden samt Surkov- och Frolovläckorna, som avslöjade det ovannämnda policydokumentet från Kreml och Glazjevs del i det. Vladislav Surkov var vice premiärminister i Ryssland mellan 2011 och 2013 och presidentens assistent beträffande politiken i Donbas. Skamlöst hävdade han att det inte fanns något Ukraina, bara ”Ukrainianism”, en ”psykisk störning”. Surkovläckorna avslöjar Rysslands hemliga operationer för att muta och hota journalister, driva igenom lagar, iscensätta protester och påverka kulturella och religiösa organisationer. Läckorna påvisar också en del av de utrikespolitiska motiv som komplicerar bilden av talet om ”inbördeskrig”. Författarna använder begreppet ”inbördeskrig”

⁹ “Про комплекс заходів щодо залучення України до євразійського інтеграційного процесу,” *Дзеркало тижня*, 16 aug 2013. Akademikern Sanshiro Osaka hittade delar av det läckta dokumentet i Frolovläckorna. Dessutom, när medierna avslöjat det, skickade Frolov ett email till Glazjev, där han meddelade att det varit en läcka.

¹⁰ H Coynash, ”[Glazjev tapes debunk Russia’s lies about its annexation of Crimea and undeclared war against Ukraine](#)”, *Kharkiv Human Rights Protection Group*, 2 februari 2019.

som om de vore omedvetna om att det är ett kontroversiellt begrepp. För ukrainare är det något som retar dem oerhört, medan Ryssland utnyttjar det som ett retoriskt vapen för att vidmakthålla påhittet att man inte har något att göra med konflikten, en inställning som försvårar möjligheterna att uppnå en varaktig lösning. Det är kontroversiellt också på grund av att Rysslands infiltrering av det ukrainska samhället skymmer gränsen mellan den pro-separatistiska rörelsens agerande och Moskvas agerande för att underblåsa missnöje. Att författarna inte har något att säga om Moskvas engagemang till stöd för separatisterna är märkligt för en bok som utger sig för att ”reda ut Ukrainas historia som har lett fram till denna kris” (sid. 19).

I avsnittet ”Från regimförändring till inbördeskrig” skriver de att ledarna för det ”ryskspråkiga” östra Ukraina, i februari 2014, antog en resolution i Charkiv ”som ifrågasatte det lagliga i de beslut som fattats av rumpparlamentet i Kyiv” och att det var ”ett tecken på vad som komma skulle” (sid. 42). Läsaren bibringas uppfattningen att en autonom självständighetsrörelse på egen hand formulerade det yttrandet. Men till och med ryska medier gav en mer korrekt bild och rapporterade att Alexej Pusjkov, ordförande i utrikesutskottet i den ryska statsduman, och Michail Margelov, chef för Ryska federationens utrikesutskott, deltog och ”tillsammans” formulerade resolutionen. Samtidigt sade guvernören i Charkiv till reportrar att ”vi planerar inte att bryta upp landet. Vi vill att det ska vara kvar”. Och trots allt tal om extremisterna, underlåter författarna på något sätt att påpeka att en rysk medborgare från den nynazistiska gruppen Rysk nationell enhet (RNE) ungefär en vecka senare hissade den ryska flaggan över den regionala administrationsbyggnaden i Charkiv.¹¹

Bland andra ryska utifrån kommande krafter som drev på konflikten återfinns Konstantin Malofejev, en förmögen affärsman med nära band till Kreml och ideologier på yttersta högerkanten. Han försåg separatisterna med ekonomiskt stöd. Surkovläckorna avslöjar att Malofejev försåg Surkov med en lista på tänkbara separatistledare, bl a Igor Girkin, en rysk medborgare och f d officer i den ryska säkerhetstjänsten FSB. Kort efteråt utsågs Girkin till försvarsminister i den s k Folkrepubliken Donetsk, tillsammans med andra från listan som också erhöll maktpositioner. Med tanke på allt väsen som författarna gör av att Nuland hadew ”handplockat” regeringsmedlemmarna ”efter kuppen” (samtidigt som de bortser från att Janukovitj redan gjort det urvalet), håller de märkligt tyst om att Moskva ägnade sig åt att välja vilka som skulle leda de nya småstaterna.

I januari 2014 for Malofejev och Girkin tillsammans till Krim, innan den ryska annekteringen som skedde i mars samma år. Enligt Malofejev fördes omfattande diskussioner om anslutning till Ryssland och han ”rekommenderade” Sergej Aksjonov som ledare på Krim. I april 2014 utsågs denne mycket riktigt till chef för Republiken Krim. Ryska journalister rapporterade att Girkin direkt medverkat vid annekteringen tillsammans med ryska styrkor, som Putin inledningsvis kallat ”små gröna män” i ett försök att dölja den ryska inblandningen. Den ryske journalisten Oleg Kasjin, som har betecknat Krimkrisen både som en ”annektering” (se nedan) och en ”historisk rättvisa”, beskriver samagerandet mellan dessa grupper som Moskvas ”offentligt-privata partnerskap”.¹²

Snart dök Girkin upp i Slavjansk i Donetsk i syfte att upprepa ”Krim-operationen”. Men i likhet med Gubarev insåg han att läget i regionen var relativt fridsamt. I ett ny beryktat medgivande sade Girkin att hans styrkor ”utlöst” kriget då ”ingen ville strida”. Alexander Borodaj, rysk medborgare och medlem av duman, som betecknat sig själv som ”rysk imperialist”, var Malofejevs PR-konsult. Han blev Folkrepubliken Donetsks förste premiär-

¹¹ ”[South-East of Ukraine took over the provision of constitutional order](#)”, Interfax.ru, 22 februari 2014;

”Leaders in east Ukraine vote to take control of their areas”, *Reuters*, 22 februari 2014; Kurkov, *a.a.*, sid. 141.

¹² Oleg Kasjin, ”From Crimea to Donbass: the adventures of Igor Strelkov and Alexander Boroday”, *slon.ru*, 19 maj 2014.

minister. Sommaren 2014 avslöjade Borodaj att presidentrådgivaren Surkov ”alltid förser Folkrepubliken Donetsk med viktigt stöd”. Enligt Girkins bedömning ”åtnjuter Surkov Putins förtroende”.¹³

Här finns två problem. Det första är att författarnas användning av begreppet ”inbördeskrig” saknar nyanser och kräver granskning både av akademiska diskussioner av begreppet och hur Moskvas agerande påverkar användningen av det. Det andra är att Benjamin och Davies struntar i att utreda det ideologiska underlaget till Kremels strategiska agerande i öster. Surkov-läckorna visar att Ryssland planerade att återskapa 1700-tals begreppet *Novorossija* [Nya Ryssland] i Ukraina. Den planen misslyckades på grund av att sex av de *oblast* som utpekats att ingå i Nya Rysslands-projektet inte visade något intresse av att anslutas till Ryssland. Det var bara delvis framgångsrikt i Donetsk- och Luganskområdena. Följden blev att Moskva utvidgade sin hybridkrigs-taktik i ett försök att uppnå en fryst konflikt genom att destabilisera Ukraina via federalisering. Man måste också ha kännedom om dessa strategiska manövrer för att analysera fredsförhandlingarna, eftersom det belyser Rysslands plan att utnyttja en uppgörelse om konflikten för att fullfölja sin krigsstrategi. (Om federalisering gav en ryskkontrollerad del av Ukraina möjlighet att blockera den ukrainska regeringens agerande, då skulle det leda till att Kyiv underställdes rysk dominans.) Man kan förstås hävda att alla stater försöker uppnå sina krigsmål vid förhandlingsbordet. Men när den strategin går ut på att permanent försämma, rent av krossa Ukrainas suveränitet, då måste speciell uppmärksamhet riktas mot hur det kan komma att undergräva en varaktig lösning på konflikten. Benjamins och Davies nästan totala ointresse av Rysslands ideologiska och strategiska dynamik hindrar dem från att begripa kriget och utvärdera förhandlingarna, vilket kommer att framgå nedan.

”Vilken roll spelade USA och Ryssland i dessa avgörande händelser, som västliga medier felaktigt framställer som ’Rysslands annektering av Krim?’” *

Även här är sättet att ställa frågan vilseledande och leder till felaktiga tolkningar. Författarna använder vaga, icke underbyggda påståenden för att skapa intryck av att de avslöjar att läsaren har blivit förd bakom ljuset. I detta fall är boven västliga medier. Men västmedier gör sig inte skyldiga till någon felaktighet när man använder ordet annektering. De använder bara den terminologi som ukrainare, FN och till och med den ryska nyhetsrapporteringen använder. ”I det ukrainska kollektiva medvetandet”, skriver Natalja Humenjuk, som samlat muntliga vittnesmål på den ockuperade halvön, ”är Krim ett sår, början till kriget, ett ’förlorat hem’ och symbol för ’annekteringens smärta’.” Också den Moskvabaserade *gazema.ru* (tidning) talar om annektering.¹⁴ En pressrelease från FN:s generalförsamling om omröstningen där annekteringen fördömdes använder just det begreppet. Det internationella fördömandet av annekteringen gjorde att ryssarna inte ville använda sig av ordet. När Benjamin och Davies förkastar annektering som något västliga medier har hittat på, då strider det mot den internationella användningen av begreppet, men överensstämmer med ryska tjänstemäns ogillande av det.

¹³ För citat från Surkov, Malofejev, Girkin och Borodaj, se Carl Mirra, ”Not One Inch, Unless It Is from Lisbon to Vladivostok; NATO-Russia Mythmaking and a Reimagined Kyivan Rus”, *Journal of Applied History*, december 2022 [sv övers. [Inte en tum, om det inte är från Lissabon till Vladivostok](#)] samt C Mirra, ”[We are interfering: The Information War from NATO Encirclement to a Coup D’Etat](#)”, *Ukraine Analytica*, april 2023, n° 1.

* Med Benjamin och Davies ord.

¹⁴ N Humenjuk, *The Lost Island: Book of Reports from the Occupied Crimea*, Lviv: Start Lev Publishing House, sid. 8, 14; N Galimova, ”[We are going to Russia. How I don’t know: How Russia annexed Crimea](#)”, *gazeta*, 12 mars 2015; ”[Putin tells the reason for the annexation of Crimea](#)”, *Lenta*, 9 mars 2015. Artikeln noterar att Putin säger att han mål inte var att annektera utan att skydda ryssar, men i artikeln används termen annektering utan citattecken. ”[General Assembly adopts Resolution calling upon states not to recognize changes in the state of Crimea](#)”, UN GA/11493, 27 mars 2014.

Boken innehåller få detaljer om Krim och erbjuder mest svepande generaliseringar, kanske på grund av att de ju betraktar Ukrainas territoriella integritet som något icke existerande. Till exempel noterar de att vid folkomröstningen på Krim i januari 1991 ”röstade över 94 procent av invånarna för självständighet från Ukraina”. Men ”när Sovjetunionen slutligen föll samman senare samma år, röstade Krim-parlamentet för anslutning till Ukraina och åsidosatte det som en stor majoritet av befolkningen hade uttalat sig för, fram till dess att frågan åter kom att hamna i fokus 2014” (sid. 26). Författarna skyndar snabbt förbi folkomröstningen i december 1991 då cirka 92 procent av ukrainarna röstade för självständighet. I själva verket röstade 54 procent på Krim och över 80 procent i Donetsk och övriga provinser i öster för ett Ukraina som en självständig och enad stat. Det är författarna som kör över ukrainarnas folkvilja genom att strunta i att ukrainarna, inklusive majoriteten på Krim, röstade för självständighet.

Anser Benjamin och Davies att Krim egentligen tillhör Ryssland? Definitionsmässigt är det annektering när en stat olagligt erövrar en annans territorium. Om inte, varför ifrågasätter författarna att begreppet är tillämpligt? Varför tar de inte upp Krimtatarernas synpunkter på frågan? Om författarna anser att den ryska invasionen är olaglig är det svårt att förstå deras ståndpunkt i frågan. För dem betyder det inget att till och med Janukovitj sade att Krim måste fortsätta att vara en del av Ukraina. 2008 sade Putin följande: ”Komplicerade processer pågår på Krim. Vi har problemet med Krimtatarerna, den ukrainska befolkningen, den ryska befolkningen, den slaviska befolkningen i allmänhet. Men det här är en intern politisk fråga för Ukraina.”¹⁵ Vad anser författarna om Krims territoriella integritet, om annektering är en vilseledande förkortning för Rysslands erövring av halvön?

Vad är Minsk II och varför misslyckades det? ”Vem och vad förhindrar fredssamtal?”*

Medan Rysslands annektering av Krim ännu pågick fick Stephen Cohen, den framlidne professorn för Rysslandsstudier vid New York University, frågan av en tv-reporter om Putins militära intervention var felaktig. ”Vi vet ju inte om Putin gått in på Krim”, replikerade Cohen för att sedan anklaga Ukraina för desinformation. Den häpna reportern ville då veta om Cohen ansåg att Ryssland inte hade intervenerat. Cohen sade då att Ryssland hade en örlogsbas på Krim och ”därmed all rätt att finnas där. Kanske cirklar ryska trupper omkring på halvön, men enbart för att skydda byggnader.” Givetvis skulle Putin senare medge att han hade satt in ryska trupper. Därmed försåg Cohen inte bara Putins försök att dölja sin illegala militära intervention med kamouflage, han försökte också avleda uppmärksamheten genom tal om Kyivs ”desinformation”.¹⁶ Icke desto mindre säger sig Benjamin och Davies ”stå i tacksamhetsskuld” till Cohens ”briljanta analys” för sin egen analys, sid. 183-84.

Men precis som Cohen i sitt eländiga försvar för Putins lögn, bortser Benjamin och Davies nästan helt från Rysslands svek när det gäller förhandlingarna och lägger skulden på Ukraina. För det första kom Minsk II till stånd efter nederlaget vid Debaltseve, som många experter på folkrätt ser som en kränkning av Artikel 52 i Wienkonventionen om avtal (som ogiltigförklarar avtal som har uppnåtts genom våld eller hot om användning av våld). Följden blir att delar av avtalet därmed tycks understödja de ryska krigsmålen att undergräva Ukrainas suveränitet genom att ändra landets lagar. Lika oroande är att Ryssland påstod att de inte var inblandade i konflikten, ett påstående som Cohen ställde sig bakom, och som Benjamin och Davies nu

¹⁵ Jevgenij Rakul och Alexander Borobjov, ”[Yanukovych: Crimea must remain Ukrainian](#)”, *Vedomosti*, 28 februari 2014; Rysslands premiärminister Vladimir Putin intervjuad av tyska tv-kanalen ARD, 29 augusti 2008. Jag fick först höra om Putins kommentar i Gerard Toals arbete.

* Formuleringen enl. Benjamin och Davies

¹⁶ Zoe Schlager, ”[The American Who Dared Make Putin’s Case](#)”, *Newsweek*, 14 mars 2014.

implicit backar upp med påståendet att Ukraina ”kraftigt överdrev den ryska militärens roll” och att inspektörer från OSCE bara rapporterade om ”enstaka stöd”, sid. 66. Detta är ytterligare ett påstående som har vederlagts: bara några månader efter att Minsk II undertecknats fördömde OSCE Rysslands ”ensidiga och omotiverade attack på Ukrainas suveränitet och territoriella integritet”, medan Koalitionen av ryska soldatmödrar på grundval av rapporter om stupade söner sade att tusentals ryska trupper hade satts in.¹⁷

Kopplat till detta är författarnas uppfattning att Zelenskyj ”vände upp och ner på dagordningen” i Minsk II-avtalet. Den var dock vag, oklar och motsägelsefull och få vågar egentligen säga vilka steg som skulle följas. Den stipulerade att alla utländska formationer [trupper m m] skulle dras tillbaka och att val skulle hållas i enlighet med OSCE:s normer och ukrainsk lag. Närvaron av utländska trupper bröt mot dessa normer och gjorde det omöjligt att hålla något regelrätt val. Men om den ryska truppnrvaron hade ”starkt överdrivits”, som Benjamin och Davies gör gällande, kanske den också var så låg att Putins orimliga påstående om att inte utgöra någon del av konflikten också var sannolik. Den sortens vaga insinuationer riskerar att tjäna den utländska invasionsarméns absurda påståenden om att den egentligen inte alls vara inblandad och därmed inte behöva uppfylla några krav i Minsköverenskommelsen. Så sent som 2021 upprepade Putin den lögnen. Utan att röra en min sade han att ”Minsköverenskommelsen säger inget om att Ryssland är en del av konflikten, vi gick aldrig med på något sådant och kommer aldrig att göra det”.¹⁸ Kanske ryska styrkor bara ”cirklar runt” i Ukraina, som Benjamins och Davies expertkälla vill få oss att tro? Eller är de en del av de utländska formationer, som vägrar dra sig tillbaka och därmed undergräver verkställandet av fredsavtalen?

De citerar också Cohen till stöd för sin uppfattning att fredsförhandlingarna misslyckades för att Zelenskyj ”pressades” av ”extremister” och ”övergav sina fredsansträngningar”, sid. 65. Jag har i annat sammanhang punkterat den versionen. Tankegången här är att Zelenskyj backade undan från sitt fredsuppdrag och gick med på extremhögerns kompromisslösa hållning. Problemet är att den plattform han hade att hålla sig till gick ut på att inte göra några territoriella eftergifter, en uppfattning som delades av den stora majoriteten av ukrainare, men som här bara tillskrivs extremister eftersom karikatyrer har fått ersätta fakta.¹⁹

Och bläcket hade inte mer än hunnit torka på Minskavtalet förrän pro-ryska separatister fräckt bröt mot dess grunder. Alexander Zachartjenko (som ersatt Borodaj som premiärminister eftersom dennes ryska medborgarskap gjorde att amsagorna om ”inbördeskrig” var ohållbara och att Ryssland i själva verket var en del av konflikten) tillkännagav öppet flera brott mot dem, vilket ryska medier rapporterade om. Zachartjenko vägrade tillåta ukrainska gränsvakter återta kontroll över gränsen och meddelade i radio och tv att val skulle hållas i enlighet med ”lokal lag”, i direkt strid med Minskavtalet.²⁰

Benjamin och Davies upprepar också påståendena att Storbritanniens dåvarande premiärminister Boris Johnson och USA:s försvarsminister Lloyd Austin ”direkt tog död på” fredssamtalen i april 2022. En enkel genomgång av tidsperspektiven gör att den versionen går att ifrågasätta. Redan innan Johnson den 9 april besökte Zelenskyj och innan Austin gjorde det den 25 hade ryssarna själva dödat alla planer på förhandlingar. Ryska statliga medier rapporterade att dumans utskott för CIS/Eurasiatiska frågor tillkännagett att Putin aldrig skulle ”slå sig ner ... med en sådan usling” som Zelenskyj. Ryssland hade också i slutet av mars utsett

¹⁷ ”OSCE Parliamentary Assembly adopts resolution condemning Russia’s continued actions in Ukraine”, 8 juli 2015; ”Thousands of Russian soldiers sent to Ukraine, says rights groups”, *The Guardian*, 1 september 2014.

¹⁸ Utrikesministeriet, plattformen *Telegram*, 13 november 2021.

¹⁹ C Mirra, ”Is Zelensky afraid of the far right?”, *Eurasian Review*.

²⁰ Zachartjenko, ”Local elections will be held according to the laws of the DPR”, *RIA Novosti*, 14 februari 2014.

oligarken Roman Abramovitj, föremål för amerikanska sanktioner, till medlare. Han hade med sig en personlig not från Zelenskyj till Putin om tänkbara fredsvillkor på vilket den ryske ledaren replikerade ”tala om för dem att jag tänker krossa dem”.²¹ Mot den bakgrunden var Zelenskyj redan misstänksam mot att inleda några samtal med Putin, som redan 2021 envist hade vägrat höra talas om rimliga löften beträffande Nato (se nedan). Benjamin och Davies lyfter visserligen fram en ansedd ukrainsk tidning som källa till påståendet att Johnson sagt till Zelenskyj att inte förhandla utan fortsätta mot militär seger.²² Men journalisten som skrev artikeln har ifrågasatt den tolkningen. Johnson kom bara med råd till Zelenskyj, som redan hyste misstankar mot Putin på grund av att Ryssland påstått att man inte hade några trupper på Krim, att man inte tänkte invadera Ukraina, och så vidare. En av huvudlinjerna i boken är att västliga diplomater tryckt på Zelenskyj för att inte bry sig om några förhandlingar, en slutsats som åter innebär att man struntar i såväl tidsperspektiv och regional kontext som Rysslands kolonialistiska och aggressiva inställning till Ukraina.

Varför invaderade Ryssland Ukraina? Hur viktiga var Västs provokationer?

Som konstaterats står det klart att författarna anser att Nato provocerade fram krisen. I andra sammanhang har jag i detalj visat att versionen om att Nato provocerat Ryssland motsägs av genomgångar av jämförelser mellan Natos utvidgning och aggression och Moskvas reaktioner på detta.²³ Att rysk försvarsindustri gjorde affärer med Nato-länder, bl a USA, och hade gemensamma övningar med Nato bara två månader före Majdan komplicerar också detta förenklade sätt att framställa händelserna.

En närmare granskning av påståendet att Putin försökte förhandla, men att det inte gick på grund av att Washington viftade med Ukrainas inträde i Nato framför ögonen på Kreml, visar att även detta är ogrundat. I september rapporterade *Moscow Times* att Biden ”inte visade något tecken på att vara på väg att tillmötesgå kraven på att öppna Nato” för Ukraina. Zelenskyj ville diskutera Ukrainas möjligheter att komma med i Nato, skrev tidningen. Dock hade ”Biden gjort klart att han inte ansåg Ukraina vara redo för medlemskap”. Dörren stod fortfarande öppen, men Ukraina uppfyllde inte ”de hårda kraven på medlemskap”.²⁴

Det ryska krav som framfördes innan invasionen, att Nato skulle sätta stopp för planerna på ukrainskt medlemskap, kommenterades av Tysklands förbundskansler Olaf Scholz med att det var ”egendomligt” att ”ens ta upp frågan”, eftersom några diskussioner om medlemskap inte förekom och heller inte var aktuella. Den tyske ledaren sade också till reportrar att han sagt till Putin att Ukraina inte skulle bli medlem av Nato ”de närmaste 30 åren”.²⁵

Trots försäkringarna om att Ukraina inte skulle bli medlem av Nato på decennier, om över huvud taget, svarade Putin att parterna måste ”avgöra den frågan omedelbart”.²⁶ Med andra ord, Nato måste omedelbart göra som Putin ville. Men att ett ledande Nato-land förklarar att Ukraina inte var på väg in i alliansen räcker av någon anledning inte för att dämpa Benjamins och Davies övertygelse om att Putin var provocerad.

²¹ ”The State Duma explained why Putin will not talk to ‘scum’ Zelensky, *news.ru*, 5 april 2022; ”[Roman Abramovich skirts sanctions in role as go-between](#)”, *The Times*, 28 mars 2022.

²² V Artjuch och T Fedirko, ”[No, the West Didn’t Halt Ukraine’s Peace Talks](#)”, *Novara Media*, 17 oktober 2022.

²³ Mirra, [Inte en tum, om det inte är från Lissabon till Vladivostok](#), och Mirra, ”We are interfering.”

²⁴ Sham Tandon och Sebastian Smith, ”[Ukraine’s Zelenskiy Seeks Biden’s Support on NATO](#)”, *Moscow Times*, 2 september 2021.

²⁵ ”[Scholz stresses Ukraine support, but no weapons](#)”, *Deutsche Welle*, 14 februari 2022; ”[Scholz: Putin started war for ‘completely absurd’ reasons](#)”, *Deutsche Welle*, 21 augusti 2022.

²⁶ ”[Putin said that the Russian Federation is not satisfied with the promise not to accept Ukraine into NATO](#)”, *Interfax.ru*, 15 februari 2022.

Sammanfattning

Boken avslutas med den brist på nyans som var att förvänta. Författarna hävdar att kriget drevs fram av imperieambitioner från ”ledare på alla håll”, ändå har de inget att säga om det speciella med rysk imperialism. Detta är en viktig begreppsmässig lucka eftersom en sådan granskning skulle avslöja de inre ideologiska faktorer (regionalt välde, oro för ett Majdan i Moskva, återskapande av rysk prestige, makt och territorium från den ”katastrof” som Sovjetunionens sammanbrott innebar), som existerar oberoende av Västs agerande. Läsaren får i denna bok lära sig mer om USA:s intervention i Irak än om Moskvas imperie-strategi och strävanden, i synnerhet beträffande Ukraina. Om man betänker att Rysslands förre chefsförhandlare betraktar Ukraina som en psykisk störning, medan Putin anser att ”tanken på Ukrainas folk som en nation vid sidan av ryssarna saknar historisk grund”.

Putins imperietänkande upprepades i ett av de ledande ryska medierna under angreppet på Kyiv. Önsketänkande politiker och kommentatorer trodde att segern låg inom räckhåll. ”Tror någon i de gamla europeiska huvudstäderna på allvar att Moskva skulle ge upp Kiev?”, skrev nyhetsbyrån *RIA Novosti* cyniskt. Nu när ”Ukraina återvänt till Ryssland” har Putin uppfyllt uppdraget att återställa imperiets ”historiska territorium”. En vecka senare meddelade statskontrollerade medier att ”Ukraina är en omöjlig nationalstat ... Det är en konstgjord antirysk konstruktion”.²⁷ Det är inte märkligt att en majoritet av ukrainarna anser att Ryssland är ute efter att krossa ladet. De planer på eliminering, som är förhärskande i Ryssland, förblir outforskade i Benjamins och Davies framställning. Ändå har de tid att tala om för läsaren att ”annekering” är en felaktig förkortning av Rysslands erövring av Krim och att Ukrainas territoriella integritet är ”icke existerande”. Därmed verkar det rimligt att ifrågasätta allvaret i deras utsaga att de vill ”bidra till att återskapa fred för Ukrainas folk”.

Den här boken är ingen ny, originell studie av kriget eller regionen, samtidigt som den slösar med sedan länge vederlagda tolkningar. Det finns nyligen publicerade arbeten av experter som Serhii Plokhys *Det rysk-ukrainska kriget: historiens återkomst*²⁸ som gör det meningslöst

²⁷ Timotej Sergejtsev, ”What should Russia do with Ukraine?”, RIA Novosti, 4 mars 2022 [sv. övers. [En rysk plan för folkmord på Ukrainas folk](#)]; Petr Akopov, ”The offensive of Russia and the new world”, RIA Novosti, 26 februari 2022. [Se även: Clara Apt, [Rysslands hotfulla Ukraina-retorik](#)]

²⁸ Sv. upplaga 2023

att läsa Benjamins och Davies´ illa underbyggda kommentarer, som också författarna medger kommit till ”i rekordartad takt på bara två månader”. Uppenbarligen hade de behövt mer tid för att ”få någon ordning” på kriget och fylla kunskapsluckorna om regionen.

Lästips

Martin Fahlgren: [Med historien som fiende – ordföranden i Sveriges Fredsråd och Annekteringen av Krim och upproret i östra Ukraina 2014](#)

Peter Johnsson: [Majdanupproret 2013-14](#)

Om ”realistiska” skolan (Mearsheimer):

Benny Andersson: [Stormakternas favoritteori är inget för vänstern](#)

Taras Bilous: [Hur en politik med inflytelsesfärer stärker reaktionen](#)

Erik Melander: [Hur uppnå fred av hög kvalitet?](#)

Om kända Putinkramare:

Martin Fahlgren: [Strålkastarljus på putinkramaren Jacques Baud](#) och [Scott Ritter – Putins amerikanske agitator](#)